

ER IS NOG EEN WERELD TE WINNEN

CARMEN DE JONGE

“Het is een eer om Meindert Stolk als voorzitter van de NVAB op te mogen volgen”, zo deelde ik onlangs in mijn netwerk. Tussen de vele felicitaties waren er ook mensen die veronderstelden dat ik de nieuwe voorzitter van de Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde geworden ben. Geen gekke gedachte, in een eerder werkzaam leven heb ik me namelijk als directeur van de Arbo- en re-integratiebranche sterk mogen maken voor thema’s als duurzame inzetbaarheid, vitaliteit en goede arbozorg. Toen ik de mensen uitlegde dat mijn voorzitterschap van de NVAB draait om goede hoorzorg in Nederland, bleek maar weer dat we in gescheiden werelden opereren.

Beide NVAB-en hebben wellicht meer gemeen dan op voorhand lijkt. Dat besef ik na mijn eerste weken in de hoorsector waarin ik veel organisaties heb gezien die actief hun beste beentje voorzetten. Van hoog-specialistische tot reguliere hoorzorg. Iedereen probeert ervoor te zorgen dat mensen met hoorondersteuning zoveel en goed mogelijk dagelijks mee kunnen blijven doen.

De technologische innovaties hebben de afgelopen twintig jaar een vlucht genomen. Ik ben onder de indruk van wat er allemaal ontwikkeld is, in en door de sector. Zorg, wetenschappelijk onderzoek, kwaliteit, techniek en praktijk; ze weten elkaar te vinden. En ook de patiëntenorganisatie Hoormij-NVVS, waarin iedereen met een gehoor- en/of evenwichts-aandoening zich heeft georganiseerd, speelt een actieve rol.

Maar daarbuiten gebeurt het natuurlijk echt. In eerdere functies heb ik ervaren hoe mensen met een gehoorbeperking extra hard moesten werken om goed te blijven functioneren. Wel of geen aanpassingen op de werkplek, het wel of niet melden aan collega’s of leidinggevenden. Ik leerde van de mensen zelf en van de bedrijfsartsen wat gehoorverlies

kan betekenen: concentratieproblemen, oververmoeidheid na een dag intensief werken, het gevoel niet volwaardig mee te kunnen doen, specifieke werkmethodes niet goed begrijpen of het niet nog een keer willen vragen om iets te herhalen. En ja, dan blijkt dat op langere duur een oorzaak voor (soms langdurig) verzuim. In de bedrijfsgeneeskunde wordt gewerkt op basis van interventies die het ziekteverzuim terugdringen. Iedere dag afwezig kost nu eenmaal geld.

Maar dan moet je wel weten waar te beginnen en de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat hoorzorg en gehoorbescherming enkel in specifiek lawaaiige beroepen de aandacht krijgen die ze verdienen. De vraag of oververmoeidheid mogelijk ook veroorzaakt wordt door minder goed kunnen horen, wordt in een ‘gewone kantoorbaan’ echter veel minder vaak gesteld. Mensen werken, sporten, komen samen in clubs, hebben een relatie... het daarin goed kunnen functioneren verhoogt de kwaliteit van leven. Het effect van minder goed kunnen horen, wordt daarbij nog wel eens over het hoofd gezien. Leef-tijdgerelateerde slechthorendheid zal met de toenemende vergrijzing niet minder worden. Volgens onderzoek (artikel NRC, 24-04-2021) staat slechthorendheid in directe relatie met cognitieve achteruitgang. Iedere tien decibel gehoorverlies zorgt bij ouderen voor een verminderde prestatie van het geheugen. Kortom: Er is nog een wereld te winnen.

Als sector zullen we continu moeten blijven investeren in de kwaliteit van zorg en innovaties die werken. De impact die slechthorendheid heeft voor grote groepen in de samenleving is echter vele malen groter en veelomvattender dan veelal gedacht wordt. Als sector kunnen we dan ook bijdragen aan een verbeterde kwaliteit van leven, zodat mensen met gehoorverlies actief mee kunnen blijven doen in de maatschappij. Daarop zullen we het gesprek met elkaar, maar zeker ook buiten ons eigen vakgebied, aan moeten gaan.